

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет/інститут педагогічний

Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ЦІНІСНО СВІТОГЛЯДНІ ОРІЄНТАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ
ПСИХОЛОГО-РЕАБІЛТАЦІЙНОЇ СФЕРИ**

Освітня програма		Соціальна педагогіка
Спеціальність	231	Соціальна робота
Галузь знань	23	Соціальна робота

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № __ від “_” ____2020 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Ціннісно—світоглядні орієнтири особистості психолого-реабілітаційної сфери
Викладач (-і)	доц. Протас Оксана Любомирівна
Контактний телефон викладача	0997429808
Е-mail викладача	oksana.protas@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очна/заочна
Обсяг дисципліни	90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php?
Консультації	відповідно до графіку індивідуальних консультацій Очні консультації: понеділок, 13.30 – 15.00, загальна кількість годин - 20 Онлайн консультації: групи у вайбері (за потребою студента)
2. Анотація до курсу	
Навчальна дисципліна «Ціннісно-світоглядні орієнтації особистості психолого-реабілітаційної сфери» вивчається студентами на першому курсі за освітнім ступенем «магістр» у першому семестрі. Належить до вибіркових дисциплін. Передбачає ознайомлення з основами знань з етичної сфери у соціальній роботі, формування у майбутніх фахівців умінь застосовувати етичні цінності та мотивацію у психолого-реабілітаційній сфері, формувати світогляд та цінності у професійній діяльності .	
3. Мета та цілі курсу	
Мета навчальної дисципліни «Ціннісно-світоглядні орієнтації особистості психолого-реабілітаційної сфери» – оволодіння студентами з основами знань про світогляд, ціннісні орієнтації у ставленні до світу, держави і суспільства, до інших людей і себе самого, формування у них умінь аналізувати вплив цінностей на вирішення професійних завдань. Завдання курсу спрямовані на: - оволодіння студентами <i>знаннями</i> сутності «світогляд», «цінності», «ціннісно-світоглядні орієнтації», «реабілітаційна сфера»; структури цінностей; механізмів діяльності і саморозвитку особистості; особливостей діяльності психолого-реабілітаційних служб; усвідомлення студентами значення цінностей як основи внутрішньої регуляції особистісного саморозвитку: механізмів забезпечення соціалізації та ресоціалізації в	

діяльності психолого-реабілітаційних служб; *вміння* самовизначатися, оцінювати свої здібності і можливості, сенс життя та самореалізовуватися; сприяння формуванню у студентів професійної культури, дотримання етики професійної діяльності.

4. Компетентності

У результаті вивчення курсу «Ціннісно-світоглядні орієнтації особистості психолого-реабілітаційної сфери» студенти зможуть набути

Інтегральна компетентність - здатність розв'язувати складні проблеми у професійній діяльності, що передбачає застосування певних теорій та методів психологічної реабілітації.

Загальні компетентності: здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт; здатність до адаптації та дії в новій ситуації; здатність до навичок міжособистісної взаємодії; здатність працювати в команді.

Фахові компетентності: здатність до розуміння та використання сучасних теорій і методів соціальних та інших наук; здатність до виявлення соціально значимих проблем і факторів досягнення соціального благополуччя різних груп населення; здатність професійно діагностувати, прогнозувати, проектувати та моделювати соціальні ситуації; здатність до впровадження методів і технологій соціально—психологічної реабілітації в професійній діяльності; здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп, налагоджувати взаємодію державних, громадських і комерційних організацій на підґрунті соціального партнерства в питаннях реабілітації; здатність до оцінки процесу і результату реабілітаційного процесу; здатність до професійної рефлексії; до спільної діяльності, здатність до критичного оцінювання політики у сфері прав людини, соціальної інклюзії та сталого розвитку суспільства.

5. Результати навчання

Студенти мають вміння :

розв'язувати складні задачі і проблеми, що потребують інтеграції знань із різних наук; опрацьовувати інформаційні джерела з реабілітації людини; керуватися ціннісними орієнтаціями у самовизначенні, у професійній сфері; розвивати професійні навички та якості; адекватно застосовувати етичні принципи реабілітаційного процесу; формулювати завдання реабілітаційного процесу; застосовувати навички професійного, компетентного використання реабілітаційних методів з метою надання професійної допомоги; організовувати спільну діяльність фахівців різних галузей, будувати та підтримувати цілеспрямовані, професійні взаємини з представниками різних спільнот і організацій, відповідати стандартам соціальної роботи.

Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/ Вибірковий
V	Соціальна робота	Третій	Вибірковий

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Світоглядна орієнтація особистості в сучасних умовах	Лекція (проблемна лекція)	4, 5, 11, 15	2	Максимальна оцінка - 5 б. (під час опитування на	Тиждень

				семінарі або за підготовк у і презентаці ю доповіді)	
Тема 2. Світогляд як цілісне форма суспільної самосвідомості людини; як інтегральне духовне утворення.	Лекція	3, 11,14,16	2		Тиждень
Тема 3. Ціннісні орієнтації у системі становлення сучасної особистості	Лекція	9, 10, 11, 15,16,17.	2		Тиждень
Тема 4. Ціннісна структура індивіда як чинник процесу соціалізації	Лекція	3,8,18,19	2		Тиждень
Тема 5 Ціннісне ставлення особистості до себе, інших, держави, суспільства, світу	Лекція	2,5,7,8,10	2		Тиждень
Тема 6. Трансформація ціннісних орієнтацій у свідомість особистості	Лекція	3,9, 11, 13, 15, 19	2		Тиждень
Тема 7 Внутрішні ціннісно- нормативні механізми діяльності і саморозвитку особистості	Семінарське заняття	3, 11, 15, 16	2		Тиждень
Тема 8. Цінності самоідентичності та сенсожиттєві цінності у ціннісній свідомості особистості	Семінарське заняття	14,15,16,17	2		Тиждень
Тема 9. Зв'язок ціннісних орієнтацій із становленням цільових настанов особистості	Семінарське заняття	3,4,5,8	2		Тиждень
Тема 10. Структура цінностей. Ціннісне ставлення до свого "Я", держави і суспільства, до світу	Семінарське заняття	3, 4,5,6, 19	2	Максималь на оцінка 5 балів	Тиждень

Тема 11. Соціально—психологічна реабілітація. Вплив соціальних чинників на ефективність психореабілітаційних заходів	Семінарське заняття	16,17,18, 19	2	Максимальна оцінка 5 балів	Тиждень
Тема 12. Етичний кодекс психолога та соціального працівника психолого-реабілітаційної служби	Семінарське заняття	2,4,6,9,17,18	2	Максимальна оцінка 5 балів	Тиждень
Тема 13. Зв'язок ціннісних орієнтацій із становленням цільових настанов особистості	Семінарське заняття- елементами дискусії	3,4,6,8,20	2	Максимальна оцінка 5 балів	Тиждень
Тема 14. Сприяння відновленню соціальних зв'язків особистості у діяльності психолого—реабілітаційних служб	Семінарське заняття-	3,4,6,8,20	2	Максимальна оцінка 5 балів	Тиждень
Тема 15. Соціалізація та ресоціалізація в діяльності психолого—реабілітаційних служб	Семінарське заняття-	3,9, 11, 19	2	Максимальна оцінка 5 балів	Тиждень

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Вид контролю – екзамен. Максимальна оцінка – 100 балів (оцінки за семінарські, практичні заняття – 25 балів, за контрольну роботу – 20 балів, за самостійну роботу – 5 балів: екзамен – 50 балів.
Вимоги до письмової роботи	<p>Концептуально точне висвітлення питань. Виконання контрольної роботи у письмовому вигляді, її зміст та оформлення повинні задовольняти наступним вимогам:</p> <ul style="list-style-type: none"> - завдання мають бути рівнозначної складності, розв'язання яких потребує уміння застосовувати інтегровані знання програмного матеріалу дисципліни, на виконання яких необхідно до двох академічних годин (одна пара); - усі завдання контрольної роботи мають мати професійне спрямування, а їх вирішення – вимагати від студентів не розрізаних знань окремих тем і розділів, а їх інтегрованого застосування; - завдання контрольної роботи, як правило мають розпочинатися словами, а саме: визначити..., обґрунтувати..., проаналізувати..., дати оцінку... і т. п. <p>При їх вирішенні студент повинен продемонструвати не лише репродуктивну, а творчу діяльність</p> <p>Можливе проведення контрольної роботи у вигляді тесту, її зміст та оформлення мають задовольняти вимогам.</p>
Семінарські заняття	Оцінювання відбувається за п'ятибальною шкалою. На кожному семінарському занятті оцінювання здійснюється на основі таких критеріїв: відповідність змісту виступу студента до змісту питань, що обговорювалися на

	<p>семінарі; активність студента на семінарському занятті; уміння вести дискусію; толерантність при веденні дискусії; обґрунтованість власних суджень; посилення при дискусії (виступах) на першоджерела; вміння використовувати теоретичні знання для розв'язання вузлових проблем, практичних задач тощо; вміння використовувати матеріал попередніх курсів під час роботи на семінарському занятті; вміння використовувати наочні наявні засоби; вміння робити презентацію з вибраної теми з використанням комп'ютерних технологій; вміння представити результати самостійної творчої роботи.</p> <p>Глибину знань студентів з теми семінарського заняття перевіряється шляхом написання самостійних робіт, термінологічного диктанту тощо.</p> <p>Максимальна оцінка - 25 балів</p>
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Умови допуску до підсумкового контролю(екзамен) передбачають виконання студентом навчальної програми курсу з обов'язковим виконанням її складових (відвідування лекційних, практичних занять, виконання вчасно самостійної роботи, написання рефератів, тестів та підсумкової контрольної роботи).</p> <p>Для допуску до екзамену студент має виконати всі завдання та набрати впродовж семестру мінімум 50 балів.</p>
<p>7. Політика курсу</p>	
<p>Політика курсу «Ціннісно-світоглядні орієнтації особистості психолого-реабілітаційної сфери» передбачає <i>лекційні заняття</i> не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове; <i>перездачу усіх пропущених семінарських та практичних занять</i>, без поважних причин. Студенти зобов'язані відпрацювати заняття/ невиконаний обсяг робіт, а саме: опрацювання теми, виконання самостійної роботи, письмових завдань. Якщо студент не відпрацював 50% занять, він має скласти тести (на платформі дистанційного навчання) після чого буде допущений до складання підсумкового контролю.</p> <p>Викладання курсу та взаємодія із студентом ґрунтуються на політиці академічної доброчесності.</p> <p>Обов'язковим є написання контрольної роботи та виконання самостійної роботи.</p> <p>У випадку невиконання студентами вищезначених вимог, запозичених робіт, випадків плагіату, студент буде недопущений до здачі підсумкового контролю.</p>	
<p>8. Рекомендована література</p>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Абрамова Г. Практическая психология. Москва :Академический Проект, 2005. 496 с. 2. Бондаренко О. Психологічна допомога особистості. Харків: Фоліо, 1996. 236 с. 3. Бочелюк В., Турубарова А. Психологія людини з обмеженими можливостями. навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2011. 264 с. 4. Довідник нормативно-правових документів психологічної служби та психолого-медико-педагогічних консультацій системи освіти України / Упоряд.: Ю. А. Луценко, А. Г. Обухівська, І. В. Луценко, Н. В. Сосновенко. иїв: Український НМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2014. 475 с. 5. Дуткевич Т.В., Савицька О.В. Практична психологія. Вступ до спеціальності: навч. посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 256 с. 6. Етичний кодекс психолога : навч.-метод. посіб. / Т. А. Колтунович; Чернів. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича. Чернівці : Рута, 2007. 232 с. 7. Загальна психологія: практикум: навч. посібн. / В.В. Волошина, Л.В. Долинська, С.О. Ставицька, О.В. Темрук. Київ: Каравела, 2005. 280 с 8. Кісарчук З. Г. Методологія і методи практичної психології. Практична психологія та соціальна робота: науково-практичний освітньо-методичний журнал. 2002. N 4. С. 61 – 64. 9. Кокун О., Агаєв Н., Пішко І., Лозінська Н., Остапчук В. Психологічна робота з військовослужбовцями - учасниками АТО на етапі відновлення: методичний посібник. К.: НДЦ ГП ЗСУ , 2017. 282 с. 10. Маруніч В., Шевчук В., Яворовенко О. Методичний посібник з питань реабілітації інвалідів: посібник. 	

Вінниця, 2006. 212 с.

11. Організація реабілітаційних заходів у центрі соціальної реабілітації дітей-інвалідів: навчально-методичний посібник. К.: Міністерство праці та соціальної політики України, 2009. 97 с.

12. Обухівська А.Г. Методичні рекомендації з окремих аспектів діяльності практичних психологів і консультантів ПМПК / А.Г. Обухівська, Т.Д. Ілляшенко, Л.Є. Андрусишина. Київ, Український НМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2013. 56 с.

13. Організація та науково-методичне забезпечення діяльності психологічної служби і ПМПК/ за наук. ред. В.Г. Панка та І.І. Цушка. Київ, Український НМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2013. 343 с.

14. Організація соціальної реабілітації дітей-інвалідів: методичний посібник. К.: Міністерство праці та соціальної політики України, 2008 р. 28 с.

15. Основи практичної психології : підручник / [В. Панок, Т. Титаренко, Чепелева та ін.]. Київ: Либідь, 1999. 536 с.

16. Панок В.Г., Острова В.Д. Психологічна служба вищого навчального закладу (організаційно-методичні аспекти). Київ: «Освіта України», 2010. 230 с. Практична психологія та психодіагностика/ Укл. О. Карагодіна, О. Шинкаренко. Київ, 2002. 123с

17. Панок В. Г. Методичні підходи до надання психологічної допомоги потерпілим від техногенної катастрофи / В. Г. Панок; Ін-т психології ім. Г.С.Костюка АПН України. Київ, 1999. 106 с.

18. Панок В.Г. Прикладна психологія. Теоретичні проблеми: монографія. Київ: Ніка-Центр, 2017. 188 с.

19. Панок В.Г. Теоретико-методологічні засади розвитку практичної психології в Україні. Проблеми загальної та педагогічної психології: Збірник наукових праць Інституту психології ім. Г. С. Костюка НАПНУ/ За ред. С. Д. Максименка. Т. XIII, част. 1 Київ, 2011. С. 309–318.

20. Побудова системи реабілітації осіб, залежних від психотропних речовин, на основі християнської психології: монографія / [Жуковський В. та ін.]; за ред. В. Жуковського, О. Климишин. Острого: вид-во Національного університету «Острозька академія», 2014. 244 с.

21. Підготовка вчителів до розвитку життєстійкості / стресостійкості у дітей в освітніх навчальних закладах : навч.-методичний посібник / Заг. ред. Чернобровкін В.М., Панок В.Г. Київ, 2017.

22. Практична психологія та психодіагностика/ Укл. О. Карагодіна, О. Шинкаренко. Київ, 2002. 123с/

23. Психоконсультативні стратегії діяльності практичного психолога системи освіти :навч.-метод. посібник / Панок В.Г., Чапрак Я.В., Романовська Д.Д. Чернівці : «Рута», 2010.

24. Психологічна служба : підруч. / [В.Г.Панок (наук. ред.), А.Г.Обухівська, В.Д.Острова та ін.]. Київ : Ніка-Центр, 2016. 362 с

25. Смеречак Л., Гук О. Особливості професійної діяльності соціальних педагогів у центрах соціально-психологічної реабілітації дітей із вадами психофізичного розвитку. Людинознавчі студії. Педагогіка. 2014. Вип. 29(2). С. 188-196. URL: http://dspu.edu.ua/pedagogics/arhiv/29_ch2_2014/23.pdf

26. Сосюра М. Соціально-педагогічна реабілітація неповнолітніх, які опинились у складних життєвих обставинах, в умовах центру реабілітації. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. 2015. № 8. С. 420-426. URL:

[file:///C:/Documents%20and%20Settings/Admin/%D0%9C%D0%BE%D0%B8%20%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D1%8B/Downloads/pednauk_2015_8_51%20\(3\).pdf](file:///C:/Documents%20and%20Settings/Admin/%D0%9C%D0%BE%D0%B8%20%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D1%8B/Downloads/pednauk_2015_8_51%20(3).pdf)

Викладач

Протас О.Л.